

Zomergerstrassen

EH 867, KW 350

Door: ing. H.W.G. Floot (SPNA), ing. A.Venhuizen (ACM)

Inleiding

Voor het behalen van een goede opbrengst is de rassenkeuze van groot belang. Wat is het doel van de teelt en welke ziekten treden er op mijn bedrijf vaak op? Wil men brouwgerst telen dan moet men een ras kiezen dat brouwkwaliteit bezit. Er zijn verschillende aspecten van een gewas die belangrijk zijn. Dit kan gaan om resistentie tegen een bepaalde ziekten of vroegheid en stevigheid. Door de rassen onderling te vergelijken op een proefveld komen deze verschillen naar voren. De omstandigheden en vooral het weer zijn van grote invloed. Daarom werd in het verleden het onderzoek naar de gebruikswaarde van (nieuwe) rassen ook uitgevoerd op de Regionale Onderzoek Centra. Nu dat niet meer het geval is, is er op de proefboerderijen Ebelsheerd en Kollumerwaard in opdracht van ACM een rassenvergelijking uitgevoerd met een aantal rassenlijstrassen, buitenlandse rassen en nieuwe rassen, die mogelijk geschikt zijn als brouwgerst. Dit om inzicht te krijgen in de gebruikswaarde van zomergerstrassen gericht op de brouwgerstteelt onder de Noordelijke omstandigheden.

Algemene proefveldgegevens

	EH 867	KW 350
voorvrucht	wintertarwe	suikerbieten
zaaidatum	13 maart 1998	23 maart 1998
grondanalyse	pH-KCl 7.6; CaCO ₃ 1.6; org.st3.7; lut 64; Pw 41; K-get 23; K-HCl 30	pH-KCl 7.4; CaCO ₃ 7.2; org. st 3.5; lut 29; Pw 34; K-get 22; K-HCl 21
N-min (0-60)	78 kg per ha	22 kg/ha
N-bemesting	18 mei 42 kg N per ha	26 april 65 kg N
onkruidbestr.	19 mei 1,5Verigal +0,25 Starane	11 mei 15 g Ally + 40 gr. Gratil
ziektebestr.	11 juni 0,25 l/ha Tilt +1 Amistar	20 mei 0,5 Tilt
	25 juni 1 l/ha Amistar	26 juni 1 Opus Team
oogstdatum	12 augustus	12 augustus

Aanleg en uitvoering

Op Ebelsheerd kon niet over de vorst worden gezaaid, daardoor is enige spoorvorming opgetreden. Er is gezaaid op 13 maart uitgaande van 255 zaden per m². De opkomst gaf een iets onregelmatige stand in de sporen, wat invloed heeft op het percentage volgerst en eiwitgehalte.

Er is weinig legering opgetreden.

Bij de rassen Scarlett, Alexis, Luzon en Barke trad enige legering op.

Op Kollumerwaard is ook de eerste week van maart gezaaid, uitgaande van 240 zaden/m².

De opkomst rond 7 april was goed en regelmatig. Op 20 mei is 1 l/ha Mantrac tegen beginnend mangaangebrek gespoten. De ziektedruk was laag.

Door het PAV zijn chlorophylmetingen verricht, om inzicht te krijgen in eventuele rasverschillen t.a.v. de eiwitvoorspelling. De proeven konden onder goede omstandigheden geoogst worden.

De kwaliteitsbepalingen zijn door ACM verricht.

Resultaten

In tabel 1 vindt u de opbrengsten in kg/ha en relatieve cijfers en kwaliteitsgegevens van Ebelsheerd en in tabel 2 van Kollumerwaard.

Het streven is naar een eiwitgehalte tussen de 9 en 11%

Tabel 1: Zaadopbrengsten in kg/ha en in relatieve getallen met percentage volgerst en eiwit. Ebelsheerd EH 867.

ras	kg/ha	rel.	volgerst	eiwit
Cooper	7177	104	88.1	11.3
Video	7353	106	92.1	11.8
Madonna	7530	109	91.8	11.6
Tractal	7183	104	94.6	12.2
Hanka	7091	103	93.7	11.7
Brenda	7222	105	92.3	12.0
Quartet	6731	97	90.5	11.8
Scarlett	6876	100	90.4	12.9
Luzon*	6783	98	89.4	12.1
Optic	6528	94	87.6	12.6
Barke	7237	105	90.5	11.8
Reggae	6607	96	85.4	12.1
Alexis	6632	96	81.6	12.9
Landlord	6436	93	86.2	11.9
Isd	418		3.7	0.9

proefgemiddelde 100%= 6910 kg/ha

* was Cebeco 9424

De voor het Oldambt late zaai had toch enige invloed op de opbrengst en kwaliteit van de brouwerst. Een lager volgerst percentage geeft vaak een hoger eiwitgehalte. Ook was de N bemesting, aangevuld tot 120 N, aan de hoge kant waardoor het eiwit ook hoog was.

Tabel 2: Zaadopbrengsten in kg/ha en relatieve getallen met perc. volgerst, doorval en eiwit Kollumerwaard KW 350.

ras	kg/ha	rel.	volgerst	eiwit
Cooper	9193	113	84,07	11,2
Video	8842	109	90,57	11,5
Madonna	8353	103	89,57	11,4
Tractal	8336	103	95,13	12
Hanka	8194	101	88,33	11,9
Brenda	8164	101	89,53	11,7
Quartet	8153	101	92,67	11,9
Scarlett	8120	100	89,77	12,8
Luzon	8094	100	91,27	11,9
Optic	7967	98	83,83	12,1
Barke	7868	97	90,93	12
Reggae	7826	96	78,87	11,1
Alexis	7508	93	80,43	12,3
Landlord	7342	91	81,07	12,1
Isd	360,7		3,56	0,4

proefgemiddelde 100= 8110 kg/ha

Bespreking resultaten

Kg opbrengst:

De gemiddelde opbrengst van het proefveld op Ebelsheerd was 6910 kg/ha, terwijl de opbrengst op Kollumerwaard 8110 kg/ha was. De late zaai op de zware grond was duidelijk van invloed op de opbrengst.

Percentage volgerst:

Volgerst is het percentage korrels groter dan 2.5 mm.

Gemiddeld was het 87 % op Kollumerwaard, het laagste ras was Reggae met 79 % en het hoogste ras was Tractal met meer dan 95 %. Het volgerstpercentage op Ebelsheerd lag gemiddeld op 89. Het liep uiteen tussen de 82 (Alexis) en 95 (Tractal).

Ruw eiwit:

Het eiwitgehalte was op Kollumerwaard gemiddeld 11,8%. Dit is binnen het normtraject. Op Ebelshoed lag dit iets hoger op 12,1. De N-bemesting was ook 30 kg hoger dan het landelijk N-advies (90-Nmin). Met een eiwitgehalte van 12,8% scoort Scarlett vrij hoog.

Als toevoeging worden de raseigenschappen en meerjarige opbrengst van de rassenlijstrassen vermeld in tabel 3.

Tabel 3: Overzicht van raseigenschappen en zaadopbrengsten zomergerst (1993 t/m 1998)

	stevig- heid stro	vroeg- rijp- heid	resis- tentie meeldauw	resis- tentie netvlekken	resist. blad- vlekken	brouw- kwali- teit	93/98 klei grond
rassenlijst:							
Reggae (B)	8	6	8 ⁵	5 ⁵	6	8	101
Maud (B)	8 ⁵	4 ⁵	7	6	7	8	96
Quartet(B)	7 ⁵	6	8 ⁵	6	7	8	97
Luzon (B) *)	7	5 ⁵	8 ⁵	6 ⁵	7	8	97
Brenda (B) *)	7	6	8	6 ⁵	6 ⁵	8	100
Video(B)	7 ⁵	6	8 ⁵	6	7	7	102
Hanka *)	7 ⁵	5 ⁵	6 ⁵	7	7 ⁵	8	104
Ardila	7 ⁵	6 ⁵	8 ⁵	6 ⁵	7	-	101
Tankard	8 ⁵	6	8 ⁵	7	7	-	103
rassen in onderzoek:							
Landlord	6 ⁵	5 ⁵	8 ⁵	6	7	8	98
Fractal	7 ⁵	6	7 ⁵	7 ⁵	8	7	100
Madonna	7 ⁵	6 ⁵	7 ⁵	6 ⁵	7	8	105
Ceb 9538	7	5 ⁵	8 ⁵	6 ⁵	6	-	99
CSBA 2745-10	8	8	8 ⁵	7	7 ⁵	-	106
NFC 94-7	8	6	8	6 ⁵	7	7	101
Barke	7	6	8 ⁵	6 ⁵	7	8	101

B=geschikt als brouwgerst;

* =nieuw op de rassenlijst 1998

Bron: PAV